

ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ КОРПОРАЦІЇ

Модуль 2, тема4

Закон України “ Про акціонерне товариство ”, розд. III

Основні питання

- Капітал : економічний зміст та види
- Власний капітал і його складові (Звіт про зміни власного капіталу)
- Статутний капітал: порядок створення, збільшення та зменшення
- Резервний капітал, його функції та порядок створення та використання

Капітал : економічний зміст та види

- В широкому розумінні:
- це абстрактна (загальна) вартість ресурсів суб'єкта господарювання
- Це – загальна сума фінансових ресурсів, засвідчена у балансі, за рахунок яких створені активи (реальний капітал):
- Капітал = Власний капітал + Борговий капітал

Класифікація капіталу

4

Право власності	Власний капітал			Борговий (позичковий) капітал	
Форми	Чистий прибуток	Реструктуризація активів	Внески учасників, засновників	Заборгованість партнерів (комерційний кредит)	Кредити банків
	Амортизація			Забезпечення наступних витрат і платежів	Лізинг, оренда, боргові цінні папери
Джерела надходження	Внутрішні		Зовнішні		

Власний капітал (ВК) і його складові

- **Власний капітал** – показує, яка частина майна підприємства фінансується за рахунок власників та власних засобів
- Власний капітал (вартість чистих активів) це - різниця між сукупною вартістю активів та вартістю його зобов'язань перед іншими особами:
 - **Власний Капітал (ЧА) = Активи – Зобов'язання**

Складові власного капіталу АТ

- Статутний капітал
- Капітал в дооцінках
- Додатковий капітал
- Резервний капітал
- Нерозподілений прибуток (непокриті збитки)
- Неоплачений капітал
- Вилучений капітал

Звіт про власний капітал

Мета	Порядок	Інформація
Розкриття інформації та аналіз інформації щодо змін у складі власного капіталу розміщення	Шаховий принцип розміщення : по горизонталі – основні статті ВК по вертикалі – основні операції	- Баланс - Звіт по фінансові результати - аналітичні дані

Статутний капітал АТ: сутність та функції

- Це - сума, що згідно із засновницькими документами вкладається власниками в АТ, поділена на визначену кількість акцій однакової номінальної вартості, які засвідчують корпоративні права власників.
- *Функції статутного капіталу:*
 - Заснування
 - Відповідальності та гарантії
 - Захисна
 - Фінансування та забезпечення ліквідності
 - База для нарахування дивідендів та розподілу майна
 - Управління та контроль

Статутний капітал АТ: порядок створення

- Мінімальний розмір становить:
- 1250 мінімальних заробітних плат виходячи із ставки мінімальної заробітної плати, що діє на момент створення (реєстрації) АТ.
- Статутний капітал АТ визначає мінімальний розмір майна товариства, який гарантує інтереси його кредиторів.

Статутний капітал АТ: порядок створення

- Якщо після закінчення другого та кожного наступного фінансового року вартість чистих активів АТ виявиться меншою, ніж розмір статутного капіталу, товариство зобов'язане оголосити про зменшення свого статутного капіталу та зареєструвати відповідні зміни до статуту в установленому законом порядку
- Якщо вартість чистих активів стає меншою, ніж мінімальний розмір статутного капіталу, АТ зобов'язане протягом 10 місяців з дати настання такої невідповідності усунути її або прийняти рішення про ліквідацію.
 $ЧА = (A - Z) < СК$ – зменшення статутного капіталу
- $ЧА = (A - Z) < СК$ мін - ліквідація

Статутний капітал АТ: порядок збільшення

□ Збільшення Статутного капіталу відбувається шляхом :

- 1) підвищення номінальної вартості акцій або
- 2) розміщення додаткових акцій існуючої номінальної вартості у порядку, встановленому Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

АТ має право збільшувати статутний капітал після реєстрації звітів про результати розміщення всіх попередніх випусків акцій.

Статутний капітал АТ:збільшення СК

- Збільшення статутного капіталу акціонерного товариства із залученням додаткових внесків здійснюється шляхом **розміщення додаткових акцій**.

Переважне право акціонерів на придбання акцій, що додатково розміщуються товариством, діє лише в процесі приватного розміщення акцій та встановлюється законодавством.

Збільшення СК акціонерного товариства без залучення додаткових внесків здійснюється шляхом підвищення номінальної вартості акцій.

Статутний капітал АТ: не має права збільшення СК

- АТ не має права приймати рішення про збільшення СК шляхом публічного розміщення акцій, якщо розмір ВК є меншим, ніж розмір його СК.
- Збільшення СК акціонерного товариства у разі наявності викуплених товариством акцій не допускається.
- Збільшення СК акціонерного товариства для покриття збитків не допускається.
- Обов'язковою умовою збільшення СК акціонерним товариством є відповідність розміру СК після його збільшення вимогам, передбаченим частиною першою статті 14 цього Закону, на дату реєстрації змін до статуту товариства.

Статутний капітал АТ: зменшення СК

- СК акціонерного товариства зменшується шляхом:
- зменшення номінальної вартості акцій або
- шляхом анулювання раніше викуплених товариством акцій та зменшення їх загальної кількості
- Після прийняття рішення про зменшення СК акціонерного товариства виконавчий орган протягом 30 днів має письмово повідомити кожного кредитора, вимоги якого до АТ не забезпечені заставою, гарантією чи порукою, про таке рішення.

Статутний капітал АТ: зменшення СК

- Кредитор, вимоги якого до АТ не забезпечені договорами застави чи поруки, протягом 30 днів після надходження йому інформації про зменшення СК АТ може звернутися до товариства з письмовою вимогою про здійснення протягом 45 днів одного з таких заходів на вибір товариства:
- забезпечення виконання зобов'язань шляхом укладення договору застави чи поруки,
- дострокового припинення або виконання зобов'язань перед кредитором, якщо інше не передбачено договором між товариством та кредитором.

Статутний капітал АТ: зменшення СК

- У разі, якщо кредитор не звернувся у строк, передбачений цією частиною, до товариства з письмовою вимогою, вважається, що він не вимагає від товариства вчинення додаткових дій щодо зобов'язань перед ним.
- Зменшення акціонерним товариством статутного капіталу нижче встановленого законом розміру має наслідком ліквідацію товариства.
- Акціонерне товариство в порядку, встановленому Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку, має **право анулювати** викуплені ним акції та зменшити статутний капітал або підвищити номінальну вартість решти акцій, залишивши без зміни статутний капітал

Статутний капітал АТ: Консолідація та дроблення акцій

- АТ має право здійснити **консолідацію** всіх розміщених ним акцій, внаслідок чого дві або більше акцій конвертуються в одну нову акцію того самого типу і класу.
Обов'язковою умовою консолідації є
- обмін акцій старої номінальної вартості на цілу кількість акцій нової номінальної вартості для кожного з акціонерів.

АТ має право здійснити **дроблення** всіх розміщених ним акцій, внаслідок чого одна акція конвертується у дві або більше акцій того самого типу і класу.

Консолідація та дроблення акцій не повинні призводити до зміни розміру статутного капіталу акціонерного товариства.

У разі консолідації або дроблення акцій до статуту

АТ вносяться відповідні зміни в частині номінальної вартості та кількості розміщених акцій.

Порядок здійснення консолідації та дроблення акцій товариства встановлюється Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Додатковий капітал – сума капітулу власників, що перевищує статутний капітал

Джерела створення:

- Безоплатно-одержані активи
- Емісійні доходи
- **Напрями використання:**
 - На покриття балансових збитків
 - Збільшення статутного капіталу
 - Покриття різниці між фактичною собівартістю вилученого капіталу і його номіналом
- **Обмеження: не можна використовувати на інші цілі, якщо є непокриті збитки, не можна використовувати як базу при розподілі дивідендів у грошовій формі**

Резервний капітал

- Це – сума коштів сформованих за рахунок ЧП за нормами, визначених статутом Використовується для:
 - Покриття
 - Виплати боргів
 - Виплати дивідендів
 - Інші цілі, передбачені законодавством

Резервний капітал

- АТ має право формувати резервний капітал у розмірі не менше ніж 15 відсотків СК, якщо інше не визначено статутом товариства.
- Резервний капітал формується шляхом щорічних відрахувань від ЧП товариства або за рахунок нерозподіленого прибутку.
- До досягнення встановленого статутом розміру резервного капіталу розмір щорічних відрахувань не може бути меншим ніж 5 відсотків суми ЧП товариства за рік.